

A 1812/holdbart**Behandles i** Udvalget for et Holdbart NordenUdvalget for et Holdbart Nordens betænkning over
Medlemsforslag om CO₂-reduktioner i nybyggeri**Forslag**

Udvalget for et Holdbart Norden foreslår at

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske regeringer

- at* anvende LCA for alle nye bygninger
- at* koble LCA for nye bygninger til de nationale klimamål
- at* sætte mål for den maksimalt tilladte LivsCyklusUdledning (LCE) for nye bygninger
- at* udbrede erfaringerne med emissionsfrie byggepladser

Baggrund

Klimaforandringerne skal begrænses hurtigst muligt. Der er desværre ikke bare en løsning, man kan anvende for at nå målet om at begrænse skadevirkningerne af klimaforandringerne - alle sektorer må reducere deres udslip.

Ifølge ekspertoplæg ved Holdbart Nordens sommermøde, er byggesektoren ansvarlig for 5-7 % af CO₂-udslippet i Norden. Især den udbredte anvendelse af beton og mursten er årsag til CO₂-udslip, men det behøver ikke være sådan.

I Norden har vi f.eks. meget træ. Det træ kan anvendes til byggeri, og derved får bygningsmassen funktion af CO₂-lager. Ifølge ekspertoplæggene, kan man ved anvendelse af de rette materialer gøre byggeri af nye bygninger til en klimaaflastning i stedet for en klimabelastning.

Udfordringen er, at få byggebranchen til at omstille sig til at anvende mere klimavenlige materialer og metoder.

Ved at indføre et fælles bindende mål og fælles bindende metoder for opgørelsen af CO₂-udledningen per m², lader vi byggebranchen selv om at anvende de bedste metoder til præcis deres nybyggeri. Derudover ønsker vi, at kravene til CO₂-udledningen over en kort årrække strammes år for år, så byggebranchen bliver nødt til hurtigt at omstille sin produktion.

På den vis sætter vi i Nordisk Råd de politiske mål og rammer for udviklingen, men vi

undgår politisk detailstyring, og vi lader det være op til markedet selv at finde de bedste løsninger.

Enkeltvist er vores lande relativt små markeder, og det kan være svært for byggebranchen at skabe de rette løsninger til så små markeder. Sammen har vi i Norden en unik mulighed for at skabe nye banebrydende byggemetoder og materialer, som kan blive til meget store eksportindustrier for vores lande.

Omstillingen til anvendelse af træ i byggeriet vil samtidigt understøtte arbejdet med at opfylde FN's verdensmål 8.2 og 8.4 om højere økonomisk produktivitet og bedre ressourceudnyttelse og verdensmål 13 om klimaindsats.

I forbindelse med udvalgets behandling af forslaget fremsatte Mittengruppen et ønske om at inkludere målsætning om CO2 neutrale byggepladser inklusiv CO2 neutral transport af byggematerialer. Sekretariatet kunne oplyse, at der i regi af Climate-KIC (tiltag under det europæiske institut for teknologi) pågår to projekter som omhandler emissionsfrie byggepladser. Målet er at sætte krav om først fossilfrie maskiner (bio-brændsel) på byggepladsen og senere emissionsfrie maskiner (el maskiner). Udvalget besluttede enstemmigt at inkludere en att-sats om CO2 neutrale byggepladser i forslaget.

Ministerrådet har oplyst at opgørelsesmetode for CO2-belastning per m2 nybyggeri allerede er etableret i de nordiske lande. Beregningsmetoder for andre dele af byggeriet er under udvikling. Eksempelvis arbejdes der i EU på en metode for LCA (livscyklus analyse). Der er politisk vilje til at se på livscyklusperspektivet på nordisk niveau, men det kræver beregningsmetode og datagrundlag, som ikke eksisterer i dag for hele livscyklussen. For så vidt angår anden att-sats om at *fastlægge fælles bindende krav om højest tilladte CO2-udledning per m2 nybyggeri i de nordiske lande* reguleres dette gennem et EU-direktiv om energieffektivitet, som har fastlagt et mindstekrav til den tilladte CO2-udledning.

Udvalget blev også enige om at indsamle information om det pågående arbejde/metode for Livscyklus perspektivet (LCP) indenfor EU, hvilket sekretariatet efterfølgende redegjorde for. For at belyse hvilke metoder der findes for at opgøre og fastsætte mål for CO2 reduktioner, besluttede udvalget at invitere en ekspert. Matti Kuittinen, ekspert i bæredygtige byggematerialet fra det finske miljøministerium, som på udvalgsrådet den 26. januar og redegjorde for forskellige metoder herunder LCP og hvorledes de nordiske er i gang med at implementere LCP. Oplægget afstedkom et forslag fra den socialdemokratiske gruppe om at revidere att-satserne i medlemsforslaget til i stedet at omhandle følgende

at anvende LCA for alle nye bygninger

at koble LCA for nye bygninger til de nationale klimamål

at sætte mål for den maksimalt tilladte LivsCyklusUdledning (LCE) for nye bygninger

at udbrede erfaringerne med emissionsfrie byggepladser

Udvalgets synspunkter

LCA giver et overblik over miljøpåvirkningerne i de forskellige faser i bygningens livscyklus, og giver samtidig et informeret grundlag til at vurdere de enkelte processer op mod det større perspektiv af bygningens samlede livscyklus. Udvalget nåede til enighed om at revidere at-satserne i overensstemmelse med den socialdemokratiske gruppens fremsatte forslag, som foreslog inddragelse af livscyklusperspektivet i at-satserne samt en kobling til landenes klimamålsætninger. For bedre at kunne reducere CO2 udledningen i overensstemmelse med de enkelte nordiske landes klimamål kan de nationale klimamål med fordel kobles til LCA for nye bygninger. Nordisk Frihed og den Konservative gruppe tilkendegav opbakning til Mittengruppens forslag om at tilføje en att-sats om emissionsfrie byggepladser. Nordisk Grøn Venstre og Mittengruppen støttede forslaget, som fremsat af den socialdemokratiske gruppe.

Norden den 13. april 2021

Anders Kronborg (S)

Anna Vikström (S)

Cecilie Tenfjord-Toftby (M)

Johan Andersson (A)

Kasper Roug (S)

Ketil Kjenseth (V)

Kolbeinn Óttarsson Proppé (VG)

Magnus Ek (C)

Ole André Myhrvold (Sp)

Rebecka Le Moine (MP)

Simon Holmström (HI)

RESERVATION

Nordisk Frihed støtter ikke at-satsen om at sætte mål for den maksimale tilladte LCE for nye bygninger og tilkendegav reservation for forslaget.

Nordisk Frihed foreslår i stedet at,

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske regeringer

at anvende LCA for alle nye bygninger

at koble LCA for nye bygninger til de nationale klimamål

at udbrede erfaringerne med emissionsfrie byggepladser

Norden den 13. april 2021

Staffan Eklöf (SD)

Vilhelm Junnila (saf)